

Arja Juvonen ps

Kirjallinen kysymys saattohoitolain aikaansaamisesta, saattohoidon kilpailuttamiseen liittyvistä ongelmista ja saattohoitopotilaan mahdollisuudesta valittaa saamastaan hoidosta

Eduskunnan puhemiehelle

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan poliisi tutkii isoa rikoskokonaisuutta, jossa ilmi tulleet vakavat rikosepäilyt liittyvät yksityisessä saattohoitoon erikoistuneessa kotisairaalassa tapahtuneisiin kuolemantapauksiin. Kotisairaalayrittäjien lisäksi asiassa on rikoksesta epäiltyinä kuusi Turun kaupungin virkamiestä valvontavastuun laiminlyönnin vuoksi. (www.poliisi.fi/)

Laaja rikostutkinta kohdistuu yksityiseen palveluntarjoajaan, jolta Turun kaupunki on hankkinut ostopalveluna saattohoitoa vuosina 2011—2014. Kaupunki siirsi kilpailutuksen kautta noin 185 potilaan hoitovastuun yritykselle.

Tutkinta pitää sisällään poikkeuksellisen vakavia laiminlyöntejä ja väärinkäytöksiä. Tutkittavina rikosnimikkeinä ovat tällä hetkellä ainakin törkeä kuolemantuottamus, törkeä pahoinpitely, törkeä kavallus, törkeä petos, useita törkeitä väärennöksiä ja huumausainerikoksia. Sairaanhoidajan epäillään käyttäneen väärin korkeaa luottamusasemaansa potilaiden ollessa riippuvaisia hänen hoidostaan ja kohdistaneen rikollisen toimintansa sairaisiin ja puolustuskyvyttömiin henkilöihin tavoitellakseen muun muassa taloudellista hyötyä.

Olen jättänyt vuosien mittaan useita toimenpide- ja talousarvioaloitteita saattohoidon parantamisesta sekä kaksi lakialoitetta kokonaan uudesta saattohoitolaista.

Erilaiset toimet saattohoidon parantamiseksi ja yhdenvertaistamiseksi ympäri Suomen ovat tärkeitä. Saattohoitolainsäädännöllä tulisi määritellä muun muassa saattohoidon kriteerit, saatavuus ja saattohoitopaikkojen riittävyys, kansalaisten subjektiivinen oikeus saattohoitoon sekä saattohoidossa työskentelevien henkilöiden kriteerit ja oikeus lisä- ja täydennyskoulutukseen. Tärkeää olisi myös se, että saattohoidossa olevalla ihmisellä olisi mahdollisuus valita paikka, jossa haluaa itseään saattohoidettavan (koti, laitoshoido, erityinen saattohoitoyksikkö).

Inhimillinen ja kivuton kuolema on jokaisen ihmisen perusoikeus. Saattohoidon riittävä ja tasa-arvoinen toteutuminen edellyttää, että se on tarvittaessa kaikkien ihmisten saatavilla riippumatta asuinpaikasta tai sairaudesta.

Kirjallinen kysymys KK 134/2020 vp

Yhteiskunnassa tulisi käydä keskustelua siitä, minkä sosiaali- ja terveyspalvelujen tulisi olla voittoa tavoittelemattomia ja julkisin verovaroin kustannettavia. Saattohoito on mielestäni yksi sellainen, jossa kustannuksista ei saisi tinkiä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että subjektiivinen saattohoito-oikeus toteutuu kaikille kansalaisille ja aikooko hallitus säätää saattohoidosta lain tasolla,

mitä hallitus aikoo tehdä, että Turun kaltaiset väärinkäytökset eivät toistu,

miten hallitus aikoo kehittää kilpailuttamiseen liittyvää osaamista kunnissa,

miten hyvän saattohoidon toteumista valvotaan Suomessa ja

mitkä ovat kuolemansairaana ja saattohoidossa olevan ihmisen mahdollisuudet valittaa saamastaan hoidosta?

Helsingissä 3.3.2020

Arja Juvonen ps